

265

ΝΙΚΟΥ ΚΑΖΑΝΤΖΑΚΗ

«Η ΓΗ ΤΗΣ» ΕΛΛΑΔΑ»

4. ΣΤΟ ΣΤΑΥΡΟΔΡΟΜΙ ΤΟΥ ΧΡΟΝΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΤΟΠΟΥ

ΤΟ ΕΛΛΗΝΙΚΟ τοπίο επιδρά στην ψυχή του ανθρώπου — στην ψυχή και στο σώμα και στους πύθ κρυφούς λογισμούς, σά μουσική. Κάθε στιγμή, ενώ μένει το ίδιο, αλλάζει ανάλαφρα, κυματίζει την ομορφιά του, ανανεώνεται. Έχει θαθείαν ενότητα και συνάμα ακατάπαυτα ανανεούμενη ποικιλία. Τάχα ο ίδιος ρυθμός δεν κυβερνάει και την αρχαία τέχνη, που γεννήθηκε κυττάζοντας, αγαπώντας, νοώντας και διαστυπώντας το Έλληνικό τοπίο; Κυττάχτε ένα ελληνικό έργο της μεγάλης κλασικής στιγμής: Δεν είναι ακίνητο, μιά αδιόρατη ανατριχίλα ζωής το διαπερνάει, παίζει σαν τη φτερούγα του γερακιού, όταν σταθεί στην κορυφή του αγέρα και μās φαίνεται ακίνητο. Ζή το άγαλμα, κινιέται, συνεχίζει την παράδοση, έτοιμάζει τολμηρά τη μελλούμενη πορεία της τέχνης, Ισορροπεί μιά στιγμή την τρισυπόστατη ροή του καιρού.

Το ύψηλό τουτο μάθημα της ύποταξης και της τόλμης θά το πήρε ο αρχαίος καλλιτέχνης σίγουρα από το Έλληνικό τοπίο, που κάτω από το φώς κυματίζει ανάλαφρα, παίζει, διατηρώντας πιστά την ενότητα.

Αληθινά σά μουσική σου άποκαλύπτεται το έναλλασσόμενο τοπίο, μιά μελωδία που έρχεται και ξανάρχεται, δλοένα πλουταίνοντας το ίδιο μοτίβο. Κάποτε ροβολά ένα κοπάδι κατσίκες στην πλαγιά του βουνού και θαρρείς πώς κατακυλιούν νερά στις πέτρες. Κάποτε ένα τσοπανόπουλο ξεπροβαίνει μέσα από τά πουρνάρια, ήλιοκαμένο, τρομαγμένο και σατανικό, με τρουλωμένα μυτερά αυτιά, με χοντρά χείλια. Και σου έρχεται ν' άπλώσεις το χέρι, να τó χώσεις μέσα στά λιγδερά κατσαρά μαλλιά του και να θρεις τά δυο μικρά τραγίσια κέρατα του μικρού Πάνα, που θά είναι εκεί, με δεβαιότητα, χωμένα.

Η δεβαιότητα αυτή αποτελεί ένα από τά πύθ μυστικά θέλητρα του ελληνικού τοπίου. Μαντεύεις πώς έδω, κάτω από τά πλατάνια τουτα κι' από τις δάφνες, γύρα από τις πηγές, μέσα στις γαλάζιες σπηλιές, ζούν ακατάλυτα τά ίδια χαριτωμένα πνεύματα της ελληνικής γής. Οι νεράιδες, οι σάτυροι, οι Πάνες, οι Σεληνοί, ζούν αιώνια στά άκρογιάλια και στά βουνά και στά ποτάμια της Ελλάδας. Η μυθολογία της Νέας Ελλάδας είναι γεμάτη από τις χαριτωμένες μορφές της αρχαίας μυθολογίας. Γιατί οι ίδιες θάλασσες, τά ίδια βουνά, τά ίδια ποτάμια τις γέννησαν. Και ο σύγχρονος χωριάτης, περνώντας την φεγγαρόλουστη νύχτα από μιά ρεματιά, νοιώθει την ίδια ανατριχίλα που ένοιωθε και ο παμπάλαιος πρόγονος και η φαντασία του γεννάει τά ίδια φαντάσματα.

Τά όνόματα μονάχα άλλαξαν' η ουσία έμεινε, ύστερα από χιλιάδες χρόνια, ή ίδια. Ο Απόλλωνας έχει αντίκατασταθεί με τον Προφήτη Ηλία και τά κορφοβούνια μας λάμπουν από μικρές άσπρες εκκλησούλες, αφιερωμένες στον προφήτη που έχει τó δνομα του ήλιου. Ο Πάν έγινε άγιος Μάμας και φυλάει τά πρόβατα. Ο Ποσειδώνας έγινε Άγιος Νικόλαος και κυβερνάει τη θάλασσα. Και συχνά θλέπουν οι πιστοί στά κονίσματα του Αη-Νικόλα να στάζουν τά χέρια του άρμύρα' γιατί τώρα δά βγήκαν από τη θάλασσα, όπου βούτηξαν για να σώσουν ένα καράβι που κιντύνευε. Ο μύθος του Περέα, που σώζει την Ανδρομέδα από τó δράκο του νεροού, μετατοπίστηκε στον άβλο του καθάλληρου του Αη-Γιώργη, που σώζει κι' αυτός τη βασίλισσα από τó δράκο του νερού. Οι θεραπευτές Κοσμάς και Διαμανός ανασταίνουν τις Ιαματικές Ικανότητες που είχαν οι Διδόσκουροι' και ο άγιος Αρσένιος συνεχίζει τά θαύματα του Άσκληπιού. Οι θε-

οί, οι άγιοι, οι δαίμονες είναι κι' αυτοί παιδιά της ελληνικής γής και δεν μπορούν παρά να διατηρούν, και άς πέρασαν χιλιάδες χρόνια, μιά ακατάλυτη ελληνικήν ενότητα.

ΠΟΙΑ γενικότερα νοήματα θγαίνουν από τη διαδρομή μας τούτη ανάμεσα στά ελληνικά τοπία;

Τούτα τά τρία:

α') Βαθεία οργανική άνατοκρίση ανάμεσα ελληνικού τοπίου και ελληνικού πολιτισμού' κανένας δεν μπορεί να νοιώσει οργανικά τόν ελληνικό πολιτισμό άν δεν δει και ζήσει βαθιά τó ελληνικό τοπίο.

β') Ενότητα ακατάλυτη ανάμεσα αρχαίας και νέας ελληνικής ψυχής' και οι δυο θγαίνουν από την ίδια γή κι' άναπνέουν τόν ίδιον αγέρα, μέσα στό ίδιο φώς.

γ') Η ιστορική άποστολή της ελληνικής γής, που βρίσκεται ανάμεσα Εύρώπης και Άσίας. Η τραγική μοίρα της Ελλάδας.

Δεν είναι μονάχα γεωγραφική, είναι συνάμα και ψυχική ή τοποθέτηση της Ελλάδας ανάμεσα Εύρώπης και Άσίας. Δύο τεράστια ρεύματα συγκρούονται στη μικρή περιοχή της Ελλάδας' να γιατί ή Ελλάδα στάθηκε πάντα ένα σημείο γεωγραφικό και ψυχικό ακατάπαυτα στροβιλιζόμενο.

Η μοιραία αυτή τοποθέτηση επέδρασε θεμελιακά την τύχη της Ελλάδας και του κόσμου. Τά ύψηλά βουνά, οι γιγάντιοι ποταμοί, οι άγριες θάλασσες, οι άπέραντες στέπες και πεδιάδες της Άσίας, στην Ελλάδα μικραίνουν, μερώνουν, μπαίνουν στην κλίμακα του ανθρώπου. Ολα στην Ελλάδα, βουνά, ποταμοί, θάλασσες, πεδιάδες, γλυκαίνουν, λαγαρίζουν, φω-

τίζονται, μπορείς να πεις άθρωπίζονται και μιλούν στόν άνθρωπο μιά σχεδόν ανθρώπινη γλώσσα. Δεν τόν καταθλίβουν, δεν τόν τυρανοούν' γίνονται φίλοι του και συνεργάτες. Όμοια και ή θολή, ακαταστάλαχτη, όλο πάθος κραυγή της Άσίας, περνώντας από τά γεωγραφικά και ψυχικά ελληνικά τοπία, καθαρίζει, ένανθρωπίζεται, γίνεται λόγος.

Αυτή πάντα στάθηκε ή άποστολή της Ελλάδας επί της γής. Κάθε πολιτισμένος άνθρωπος της Λευκής φυλής νοιώθει ύπερηφάνεια και συγκίνηση μεγάλη ταξιδεύοντας μέσα στην Ελλάδα, περνώντας από τοπίο σέ τοπίο, γιατί ξέρει πώς άνάμεσα στά πλαίσια αυτά και χάρη στά πλαίσια αυτά δημιουργήθηκε τó ελληνικό θαύμα, δηλ. τó θαύμα της Λευκής φυλής. Ο Όμηρος, ο Αισχύλος, ο Θουκυδίδης, ο Πλάτων, δεν μπορούσαν να γεννηθούν παρά στά θεϊκά τουτα άκρογιάλια και κάτω από τούς ήμερους τούτους, όλο φώς, ελαϊώνες.

Πιό πέρα από την ομορφιά αυτή είναι ή τραγική άληθινή μοίρα της ελληνικής γής και ψυχής: Να μετουσιώσει την Άσία σέ Εύρώπη. Η Ελλάδα, ανάμεσα στις δυο ήπειρους, είναι τó φίλτρο που μετουσιώνει, με άγωνα πολύ, τó κτήνος σέ άνθρωπο, την άνατολίτικη σκλαβιά σέ έλευτερία, και τη διονυσιακή βάρβαρη μέθη σέ νηφάλιο στοχασμό.

Η Άνατολή, με τις λαχτάρες της, με την άμεσή της έπαφή με την μυστηριακή ουσία του κόσμου, θά αποτελεί πάντα για την Ελλάδα τó ζεστό, σκοτεινό, πλούσιο ύποσυνείδητο. Άποστολή του έχει πάντα ο ελληνικός νοός να τó ανεβάσει στό φώς και να τó κάμει συνειδητό! Η Άνατολή είναι τó άπέραντο, τó άμορφο, τó ρεούμενο' ή Ελλάδα είναι στερει δύναμη, που επιβάλλει στό άμορ-

Ο Καζαντζάκης, τó 1945, στην Κρήτη (Φωτογραφία Κ. ΚΟΥΤΟΥΛΑΚΗ)

φο χάος μορφή. Να δώση πρόσωπο στό άπρόσωπο, μέτρο στην άμετρία, Ισορρόπηση στις συγκρούόμενες τυφλές δυνάμεις, αυτή είναι, προκαθορισμένη από την γεωγραφική της θέση, ή βαθύτερη άποστολή της πολυθασανισμένης γής που λέγεται Ελλάδα.

Όδοιπορώντας ανάμεσα στά ελληνικά τοπία, καμαρώσαμε την ομορφιά της γής έτούτης, νοιώσαμε πόσο φυσιολογικά είναι ένωμένη ή ελληνική γή με την ελληνική τέχνη και σκέψη, με τούς θεούς και με τούς μύθους' και χαρήκαμε τη μακραίωνη ψυχική της ενότητα.

Μά τó στερνό τρίτο συμπέρασμα είναι τó πύθ βαθύ άπιθάνει στούς ώμους μας έπικίντυνο, δυσκολοεκτήλεστο χρέος: να δώσουμε μορφή στις σύγχρονες άμορφες, άμετρες λαχτάρες της Άνατολής. Καινούργιες δυνάμεις άνεθαίνουν από την Άνατολή, καινούργιες από τη Δύση κι' ή Ελλάδα, ανάμεσα στις δυο συγκρούόμενες όρμές, γίνεται πάλι στρόβιλος.

Ποιό είναι τó χρέος της; Τό ίδιο, τó πατρογονικό, αυτό που έστάθη πάντα τó μαρτύριο και τó προνόμιο της: να μετατρέψει τις θολές ακατάστατες λαχτάρες σέ νηφάλια σκέψη και πράξη' να υποβάλει σέ ανθρώπινη εύθύ-

νη τις άνεύθυνες και πολυδύναμες όρμές του μέσα μας κτήνους' να θάλει τάξη στό χάος.

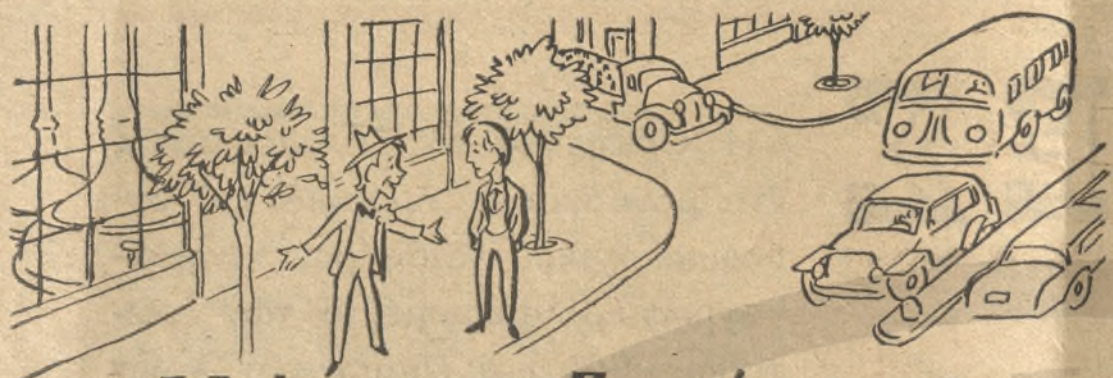
Δύσκολο έργο. Η Ελλάδα πάλι, ανάμεσα Άνατολής και Δύσης, είναι ανάγκη να θρει τη σύνθεση.

Ο δυτικός πολιτισμός είναι καταπληκτική κατάκτηση του νεώτερου ανθρώπου. Είναι σύγχρονος μας, σάρκα από τη σάρκα μας, θέμα δέ θέμα μάς πήραν οι ρόδες του, ταυτίσαμε την τύχη μας με τη δική του. Τρώμε, ντυνόμαστε, κατοικούμε, ένεργούμε, στοχαζόμαστε κάτω από τη φοβερή του παρουσία. Δέ γλυτώνουμε από τά νύχια του' κανένα έθνος δέ γλυτώει' να γλυτώσει είναι χαμένο' θά τó φάν όλα τά άλλα έθνη. Σήμερα ο κόσμος άπόκτησε, για πρώτη φορά στην Ιστορία, ενότητα, ή Ιδέα διαδίδεται σαν πυρκαγιά και καμιά πυρασφαλιστική έταιρεία δεν μπορεί να μέσ ασφαλίζει. Ζούμε τó βιομηχανικό πολιτισμό της έποχής μας, που καμιά σχέση δεν έχει μήτε με την κλασική έποχή της ομορφιάς μήτε με τις άνατολίτικες σήμερα έκρηκτικές λαχτάρες.

Για ένα δυτικό έθνος τó πρόβλημα του πολιτισμού Τό τέλος στή σελίδα 18

Η αρχαία Ελλάδα και ή σύγχρονη, όπως τις συνόλασε στην Έλευσίνα ο φακός του διάσημου Γάλλου φωτογράφου Άνρι Καρτιέ-Μπρεσσόν.

Φλέγοντα ζητήματα

ΑΙΣΙΟΔΟΣΟΙ. Καλώς τόν αγαπητό μου! Κάθισε να πιούμε μιά πορτοκαλάδα Φιξ.

ΕΠΙΦΥΛΑΚΤΙΚΟΣ. Πάιρνω μιά πορτοκαλάδα, αλλά όχι Φιξ. Δεν μ' άρεσει να υποστηρίξω τα μονοπώλια που απηλλάγησαν με διάφορα προνόμια από τόν κίνδυνο κάθε ανταγωνισμού και άδιαφορών τελείως για τó τι σοφ πουλάνε και πόσο στέ πουλάνε.

— Φοβάμαι πως είσαι προκατειλημένος. Άν μιλάς για τήν μύρα, άπορώ που θλέπεις προνόμια και μονοπώλια, όταν ό καθένος είναι και ήταν άνεκαθεν ελεύθερος να ίδρύση ζυθοδομηχανία.

— Τότε γιατί δεν έτυχε μέχρι σήμερα να έχωμε κι' άλλα ζυθοποιεία;

— Είχαμε κατά καιρούς πολλά που δέν κατώρθωσαν όμως να επίζησουν. Ή παρασκευή τής μύρας, θλέπεις, είναι εξαιρετικά πολύπλοκη ύπόθεσις. Χρειάζονται τεράστιες εγκαταστάσεις και οικονομικά μέσα. Άκόμα, περισσότερο χρειάζονται τεχνικοί διπλωματούχοι, ζυθοποιοί, εξειδικευμένοι σε σχολές που δέν υπάρχουν στον τόπο μας, αλλά και προσηρμισμένοι στις συνθήκες τών ελληνικών πρώτων ύλών. Παρ' όλα αυτά, τελευταία πάλι, μερικοί ένδιαφερόμενοι πήραν άδειες ίδρύσεως ζυθοποιείων και λέγεται πως σύντομα θα παρουσιάσουν τά προϊόντα των.

— Εύτυχώς. Γιατί έτσι θα φτηνίη ή μύρα και ή ποιότης της θα βελτιωθίη.

— Και πάλιν έχεις άδικο. Όσο για τήν ποιότητα, είναι διεθνώς παραδεδεμένο πως είναι από τις καλύτερες του κόσμου. Μπορείς να ρωτήσης γι' αυτό και όσους έχουν ταξιδεύσει στο έξωτερικό και τους ξένους που μας έρχονται στην Έλλάδα. Όσο για τήν τιμή, μάθε πως ή Φιξ ξεδουεί τεράστια ποσά, γιό να είναι οι έγκαταστάσεις της από τις πιο αυτόματες, τις πιο συγχρονισμένες και τις πιο οικονομικές σε λειτουργία, γιό να μπορεί να συναγωνίζεται παντού, ως και στην Άμερική, τους μεγαλύτερους κολοσσούς. Κι' άν ουλγοιστής άκόμη πού το κράτος έλέγχει και καθορίζει τήν τιμή τής μύρας, θα καταλάβης πόσο άδικο είναι αυτό που είπες για μιά από τις μεγαλύτερες μας βιομηχανίες.

— Όμολογώ πως όλα αυτά τά άγνοούσα... Πάντως, δεν βόσκεις πως είναι πολύ μεγάλη ή τεραστία αυτή βιομηχανία και δεν χρειάζεται ύποστήριξη να μεγαλώση κι' άλλο;

— Κάθε άλλο. Άκριβώς, επειδή ή ζυθοδομηχανία Φιξ αποτελεί ένισίο ισχυρο συγκρότημα, διαθέτει τεράστιες τεχνικές και οικονομικές δυνατότητες και είναι σε θέση να προσφέρει θετικά όφέλη στην οικονομία του τόπου.

— Τι θέλεις να πής μ' αυτό;

— Άκουσε: Οι δυνατότητες που έχει ό τεράστιος αυτός Όργανισμός, που διαθέτει έπιτελεία έρευνήτων, του έπέτρεψαν να φθάση σε τέτοιο σημείο τελειότητας τήν ποιότητα τής μύρας, ώστε αυτό να άναγνωρίζεται και από τους ξένους ειδίκοους. Άκόμη μπόρεσε, χάρις στις δυνατότητες του, να συμβάλη στην βελτίωση τής κριδοκαλλιέργειας. Να εισαγάγη στην Έλλάδα τήν καλλιέργεια λυκικού, που είναι εξαιρετικά άποδοτική. Να συντελέση στην άπορρόθση μεγάλου μέρους τής παραγωγής έσπεριδοειδών, χάρις εις τά νέα εργοστάσια χυμών που ίδρυσε εις τά κέντρα παραγωγής. Να προσφέρει στην κατανάλωσι χυμούς τέτοιας ποιότητος, που πρώτη φορά είδε ή ελληνική αγορά. Να έμφαλώση πορτοκαλάδα χωρίς χημικά συντηρητικά με μιά έντελώς νέα μέθοδο, ίδικής της έπινοήσεως. Να...

— Μην κορυάζεσαι άλλο... Τά έπιχειρηματά σου είναι άδιάσειστα!...

— Δέχεσαι λοιπόν τώρα μιά πορτοκαλάδα;

— Βεβαίως δέχομαι, αλλά να είναι... Φιξ!...

Δ.ΦΑΘΑ Έργα και ήμέρες ΙΩΑΝΝΟΥ ΑΦΕΛΟΥΣ ΤΟΥ

Η ΕΠΙΔΕΙΞΗ ΤΟΥ ΜΠΕΜΠΗ

ΔΕΚΑ «έπισκέψεις» ήσαν γύρω - τριγύρω στο σαλόνι. Καί ένδέκατος κατέπλευσε ό Άφελής για να πής τά χρόνια πολλά στον φίλο του που γιόρταζε. Βγήκαν τά σοκολατάκια, δγήκε το λικέρ και έκανε γύρω - τριγύρω τήν δόλτα στους κυρίους και τις κυρίες και τά ποτηράκια σηκώθηκαν στον άέρα:

— Χρόνια πολλά.
— Ευχαριστά.
— Και τού χρόνου.
— Ευχαριστά.
— Ό,τι έπιθυμείτε.
— Ευχαριστά πολύ.
— Να τόν χαιρεστε κυρία Μαίρη.

Άπό τó κάθε στόμα έβγαине και μιά τυπική εύχη ύστερα άναποδογύριζε τó ποτηράκι, άδειάζε τó περιεχόμενό του κι' ύστερα τó κάθε στόμα μουγγαίνονταν. Ό φίλος που γιόρταζε πανευτυχής και περιποιητικός — με τά καλά του — μειδούσε γύρω - τριγύρω στους έπισκέπτες του και ή κυρία ευχαριστούσε με κάθε δυνατή έγκαρδιότητα τους καλούς φίλους που τής εύχόντουσαν ύγεια και μακροημέρευση για τó έτερόν της ήμισυ, να τής ζήση και να τόν χαιρετά.

Όταν ήλθε ή σειρά του Άφελή, σήκωσε κι' εκείνος τó ποτηράκι με τó λικέρ κι' άφού εύχθηκε τά «χρόνια πολλά» στον έορτάζοντα και «να σάς ζήση και να τόν χαιρεστε» στην κυρία, θεώρησε ύποχρέωσή του να διορθώση μιά παράλειψη τών άλλων έπισκεπτών και προτείνοντας τó ποτηράκι είπε με ελικρινή και έγκαρδια φωνή:

— Να χαιρεστε και τόν μπέμμη!

Όπότε τó θυμαθήκαν όλοι και έσπευσαν να έπανορθώσουν:

— Να τόν χαιρεστε.
— Να σάς ζήση!
— Τό χρυσά μου!
— Τι κάνει;
— Πόσο μνηών είναι;

Πανευτυχής ή στοργική μαμά έσπευσε να δώση όλες τις πληροφορίες ενώ ό τρισευτυχής χαζομπαμπάς ευχαριστούσε δεξιά - άριστέρα για τις εύχες και άρχισε να περιγράφη διά μακράν τά καταπληκτικά κατορθώματα του μπέμμη, που σε ήλικία δεκατριών μηνών — τó φιλιότιμο! — έλεγε μά και γκά και όταν του έλεγες «μπέμμη σβήσε τó φώς» έκανε «φού».

— Σοβαρά;
— Λόγω τιμής.
— Ά, τó χρυσά μου!
— Να σάς ζήση.
— Να τó χαιρετάσατε.

Άν ήταν λιγότερο άφελής ό Άφελής μας θα παρατηρούσε ότι οι προνοητικοί έπισκέπτες έμειναν άπολύτως ίκανοποιημένοι με τó άφηγηματικό μέρος τών κατορθωμάτων και κανένας δε ζήτησε έπιβεβαίωση τών καταπληκτικών αυτών προόδων του μπέμμη με τήν άυτοπρόσωση παρουσία του. Μη ύποπτευόμενος, λοιπόν, τί τόν έπείριμε και τί έπείριμε δόλοκληρη τήν δήμευση, έκανε τήν γκάφα του:

— Μα πού είναι, ό μπέμμη σας κ. Μαίρη; Δεν θα τόν δούμε;
— Άλλο που δέν περίμενε τó εύτυχές ζευγάρι;
— Ευχαριστώ! είπε ή μαμά.
— Ευχαριστώ! είπε και ό μπαμπάς και έλαψαν τά μάτια του.

Ένα λεπτό, λοιπόν, ό μπέμμη έκομίσθηκε και ύπό τά χαρακτηριστικά έπιφωνήματα τών έπισκεπτών τοποθετήθηκε στο κέντρο του σαλονιού:

— Ά, τó χρυσά μου!
— Έπιαστο είναι!
— Θαύμα είναι!
— Τρέλλα είναι!
— Με είναι άριστούργημα! Να σάς ζήση! Φτού να μη βασκαθή!
Καθένας από τους έπισκέπτες είπε τόν καλό του λόγο κι' ό πιστοίρικός με κατεβαμένα τά μουτρακια κύτταζε μάλλον έχθρικά τήν περίεργη έκείνη συγκέντρωση τών φερασών που τόν είχαν ζώσει άπ' όλες τις μεριές. Ή στιγμή, φυσικά, ήταν κατάλληλη ν' άρχιση και ή έπιδειξη.

Άλλά ό εύτυχής μπαμπάς έσπευσε να διορθώση:

— Όχι γκά! Ναί!
— Γκά! Έκανε πάλι ό μπέμμη.
— Γκά κάνει ό γαϊδαράκος, μπέμμη! Έσπευσε να διορθώση ή μαμά. Πώς κάνει ό γαϊδαράκος μπέμμη;

Μιλιά ό μπέμμη.
— Πώς κάνει ό γαϊδαράκος

— Άλλά ό μπέμμη αντί ν' άπαντήση σήκωσε τó κεφαλάκι του προς τó πολύφωτο κι' έκανε:

— Φού! Φού!
— Σβήσε τó φώς μπέμμη! έπιπε ό μπαμπάς έπωφελούμενος άπό τήν εύκαιρία για να έπιδειξη τουλάχιστον άλλον τομέα γνώσεων και έπιδώσεων του μπέμμη. Πού είναι τó φώς; Σβήσε τó φώς μπέμμη!

— Γκά! Έκανε ό μπέμμη.

— Πώς κάνει ό γαϊδαράκος, μπέμμη;

Τού κ. Φωκ. Δημητριάδη

μπέμμη, έπανέλαβε τó ερώτημα ζωηρότερα και έντονότερα και καθαρότερα ό μπαμπάς.

Μιλιά ό μπέμμη. Ένας κύριος με γυαλιά έσκυψε στοργικά:

— Δεν ξέρεις πως κάνει ό γαϊδαράκος, μπέμμη;

— Άλλά ό μπέμμη, αντί γι' άπάντηση, άπλωσε τó χεράκι και δούηξε τά γυαλιά.

— Ά, τó χρυσά μου! Ξεσπασαν σε νέα γέλια οι έπισκέπτες.

— Θέλει τά γυαλιά, μπέμμη;
— Θα τά φορέσης μπέμμη;

— Πά, πά, τί ώραίος που θα είναι με τά γυαλιά ό κ. μπέμμη! Σάν γιατρός! έπαιε και ό άστειός τής περέας.

Άλλά ή στοργική μαμά τó έφερε βαρέως γιατί ό μπέμμη δέν είχε άπαντήσει στο ερώτημα και δοκίμασε τó δεύτερο:

— Πώς κάνει ή γατούλα μπέμμη;

— Γκά! Έκανε ό μπέμμη.

— Όχι γκά! Γκά κάνει ό γαϊδαράκος. Πώς κάνει ή γατούλα; Μιάου, μιάου!

— Γκά! έπέμπε ό μπέμμη. Γέλασαν όλοι:

— Πώς κάνει ό γαϊδαράκος, μπέμμη;

— Φού! Φού! Φού! Έκανε πάλι ό μπέμμη, προς γενική άπογοήτευση.

Μιά δλόκληρη ώρα πέρασε έτσι, μάφιασαν οι έπισκέπτες, μάφιασε ό μπέμμη και μόνο οι στοργικοί γονείς δέν έννοούσαν να ματαφίσουν.

— Πώς κάνει ό γαϊδαράκος μπέμμη;

Όπότε έπενέδη ό Άφελής διπλοτριπλομπαφισμένος και έπαιε:

— Με συγχωρήτε, άγαπητοί μου αλλά έχω μίαν άπορίαν. Έτσι κάμνεται κάθε φοράν που έχετε κόσμο;

— Γιατί κ. Γιάννη; ρώτησε ό στοργικός μπαμπάς λιγάκι παρεξηγημένος.

Και ό Άφελής με τήν ύπεροχη έκείνη άγαθότητά του:

— Έτσι φέρνεται τόν μπέμμη μπροστά εις τόν κόσμον επί ώρας και τόν υποβάλλετε εις εξέτασεις;

Και ό μπέμμη στο λεπτό έγινε άφαντος, προς γενική άνακούφισιν του άκροατηρίου.

Δ. ΦΑΘΑΣ

ΛΟΓΙΣΤΙΚΑ ΣΧΟΛΗ ΚΟΝΤΟΛΕΦΑΣ (ΑΖΙ)
ΑΓ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ 4 (ΜΟΝΟΚΙΑ)
ΤΗΛ. 529996 (Β' ΟΡΟΣΤΟΣ)
ΔΙΔΑΣΚΟΜΕΝ ΚΑΙ ΔΙ' ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑΣ

Ο έκδοτικός κύκλος «Μελίσσιας» κυκλοφορεί τó 12ον και 13ον διδύλιον του διαπρεπούς σεξολόγου και θεμελιωτού τής Σεξολογίας εις τήν Έλλάδα
ΓΕΩΡΓΙΟΥ Κ. ΖΟΥΡΑΡΙ
Τού Ίνστιτούτου σεξουαλικών έρευνών του Βερολίνου.
1. ΣΕΞΟΥΑΛΙΚΗ ΖΩΗ
Αθναισμός, άποχή, έγκράτεια, άκαλασία και ή έξασθένεισις τής όρμης
Τό διδύλιον, κλασικόν εις τó είδος του, περιγράφει τους παρόντας που έξασθενίζουν τήν σεξουαλικήν όρμην, τόν άπειρίδωτον ρόλον του άναντισμού, τής έγκρατείας και άκαλασίας εις τήν σεξουαλικήν ζωήν, τó άδύναστον σεξουαλικόν ένστικτον εις όλας τάς μορφάς και έκδηλώσεις του και άναπτύσσει με τó πνεύμα της Έπιστήμης και εις τó φώς τής έπιστημονικής άληθείας τó μέγα πρόβλημα τών νέων, τó πρόβλημα τής σεξουαλικής διασφίσεως. Τιμή όρν. 60. Δαλλάρια 3.
2. ΣΕΞΟΥΑΛΙΚΗ ΟΡΜΗ
Άνικανότης, άναφροδισία και σεξουαλικά διαστροφά
Τό διδύλιον, μοναδικόν εις τó είδος του, περιλαμβάνει πλήρη περιγραφήν και έξήγησιν τής σεξουαλικής ζωής τών ανθρώπων, άλοκληρωμένην άνά λυσιν τής όρμης και τής Ικανότητος εις τόν άνδρα και τήν γυναίκα, τές τελευταίας θεροπευτικές προόδους και έπιτεύξεις και τó χρησιμοποιούμενον σήμερα μέσο διά τήν θεραπεία τής Άναφροδισίας και τής Άνικανότητος. Περιγράφει πως λειτουργεί ό μηχανισμός τής όρμης και άναλύει και έπιξεργάζεται τας σεξουαλικά διαστροφάς με μεγάλον άνθρωπισμόν και χωρίς να άποτυπώνη εις τó μέτωπον τών δυστυχισμένων ανθρώπων τήν κληίδα τής διαστροφής και του πάθους του. Άραχ. 70. Δαλλάρια 4.
Τά διδύλια θρώλες. Τά διδύλια που δίδασκουν και άναπαύουν.
Πωλούνται εις όλα τά κεντρικά βιβλιοπωλεία.
ΕΚΔΟΤΙΚΟΣ ΟΙΚΟΣ «ΜΕΛΙΣΣΙΑΣ», Πανεπιστημίου 34, Τηλ. 611-692

ΜΕΝΤΙΟΥΜ
ΕΛΕΝΗ ΚΙΚΙΔΟΥ
ΤΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ ΨΥΧΙΚΩΝ ΕΡΕΥΝΩΝ — ΒΡΑΒΕΙΟΝ ΤΗΛΕΡΑΔΙΑΣ ΜΑΚΡΑΙΣ ΑΠΟΣΤΑΣΕΩΣ, δέχεται Μετόδου 25, Τος βροφος (Στάσις Μουσείου) 9—1 π.μ. και 5—7 μ.μ. Τηλέφωνον 810.975.
ΚΩΝ. Ι. ΓΕΩΡΓΑΚΟΠΟΥΛΟΣ
Χειρουργός - όδοντίατρος, άκτινογραφία 666έτων. Δέχεται Νικητορά 8, Τηλέφ. 622.993.
Η ΓΥΝΑΙΚΟΛΟΓΟΣ ΙΑΤΡΟΣ
Κ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΥ
— ΖΩΓΡΟΜΑΛΙΔΟΥ
δέχεται καθ' έκαστην 5—7 μ.μ. Πατησίων 185, στάσις Καλλιφρονά. Τηλέφωνον 871.682.
ΑΙΣΘΗΤΙΚΑΙ ΘΕΡΑΠΕΙΑΙ
περιττών τριχών, πανάδων, φακίδων, άκμής, τριχοπτώσεων, λεύκης, έξηρού ή λιπαρού δέρματος κ.λ.π. ΚΑ ΛΙΝΔΑ ΓΙΟΕΛ, Αισθητική Παρισίαν. Άλλεξ. Σούτσου 18 (πάρκος Βαουκουρεστίου). Τηλέφωνον 813.156.
ΑΦΡΟΔΙΣΙΑ ΝΟΣΗΜΑΤΑ
ΑΝΙΚΑΝΟΤΗΣ
ΑΝΤ. ΓΡΗΓΟΡΙΑΔΟΥ
ΙΑΤΡΟΥ ΑΦΡΟΔΙΣΙΟΛΟΓΟΥ
Ευρίσκεται στο Ιατρείον του, Βηλαρά 7 (πλατεία Αγίου Κωνσταντίνου, Ομονοίας) 9—1 και 4—8 μ.μ. Τηλέφωνον 525.387.

« Η ΓΗ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ »
Συνέχεια από τή σελίδα 11
δέν είναι τόσο πολύπλοκο όσο για μās. Ή Δύση έχει χαράξει πιά τó δρόμο της, ακολουθώντας τήν παράδοση τής λογικής και τής πειθαρχίας. Και ή Άνατολή, άναμοχλευόμενη σήμερα από τρομαχτικές ύποσυνείδητες δύνამεις, χυμάει κι' αυτή ακολουθώντας άδίσταχτα τόν έδικό της δρόμο.
Μά ή Έλλάδα θρίσκειται στη μέση είναι πάντα τó πολυθασανισμένο και προνομιούχο γεωγραφικό και ψυχικό σταυροδρόμι του κόσμου. Ή σύνθεση είναι τó χρέος της. Θα μπόρεσει, ακολουθώντας τήν έδική της παράδοση, να έχτελέσει σήμερα τó δύσκολο, έπικίντυνο τούτο χρέος της;
Σεργιανίζοντας μέσα στα
έλληνικά τοπία, προσπαθήσαμε, άναμερίζοντας τήν άδοξη όμορφιά τους, να βρούμε τó θαύτορο νόημα τους και να φτάσουμε σε μερικά γενικότερα συμπεράσματα. Και έτσι από τήν όμορφιά δευόντας σε σύγχρονες άγωνίες, έρεθήκαμε μπροστά σε δύσκολα ερωτήματα. Γιατί ένας άληθινός άνθρωπος σήμερα, που νοεί και άγναπάει, δέν μπορεί να σεργιανίζει άνέννοιος μέσα σε ώρακά τούτα.
Πρό πάντων στην ελληνική γη, όπου κάποτε οι άνθρωποι έδωκαν σε παρόμοια ερωτήματα τήν πιο έξαίσια συνθετική άπάντηση και δημιούργησαν, άπάνω στην άπάντησή τούτη, τόν πιο φωτεινό, τολημρό και ίσοροπημένο, γεμάτο ανθρώπινη ουσία, πολιτισμό τής Άσπρης φυλής.

Καμινάκης